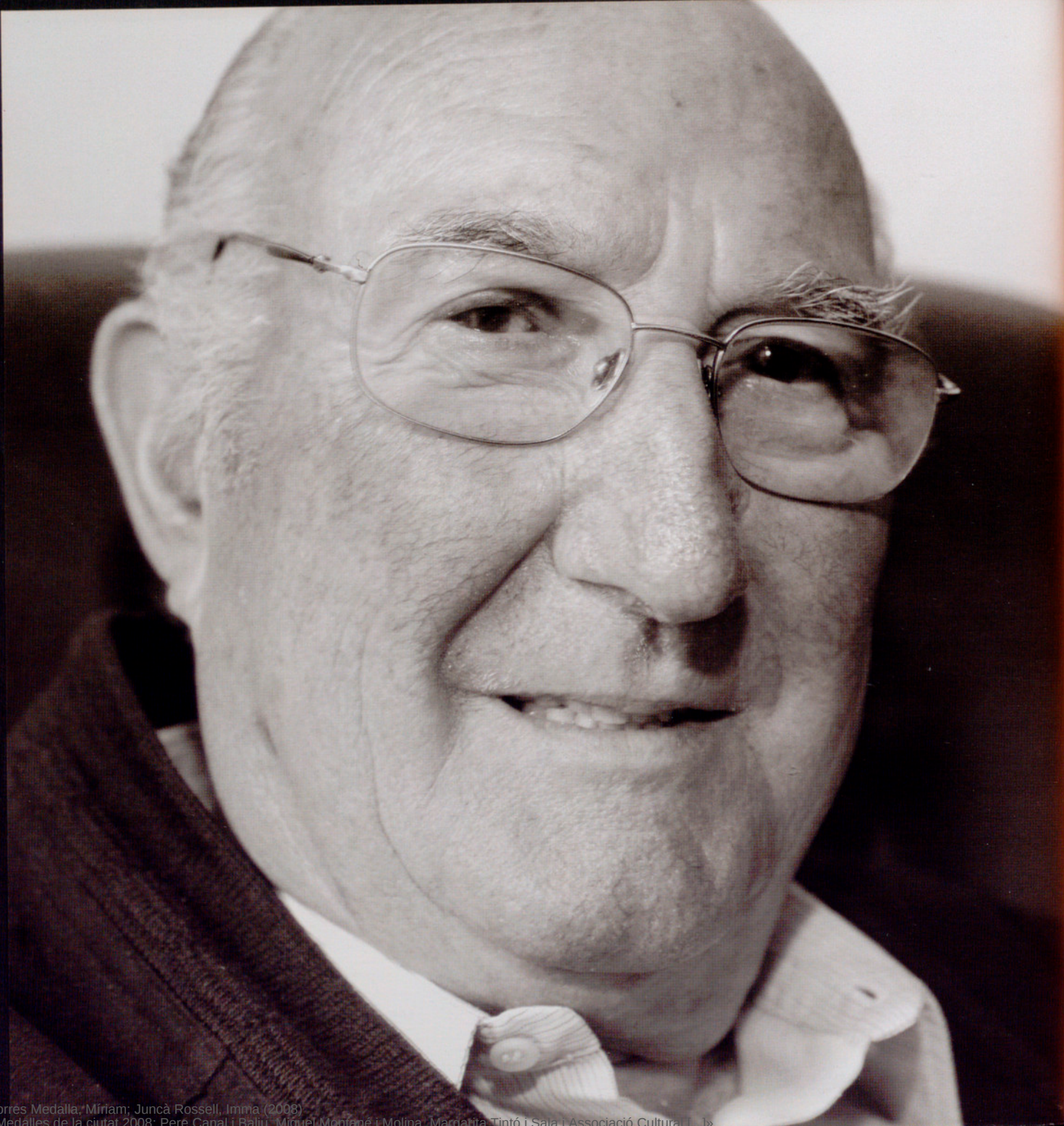
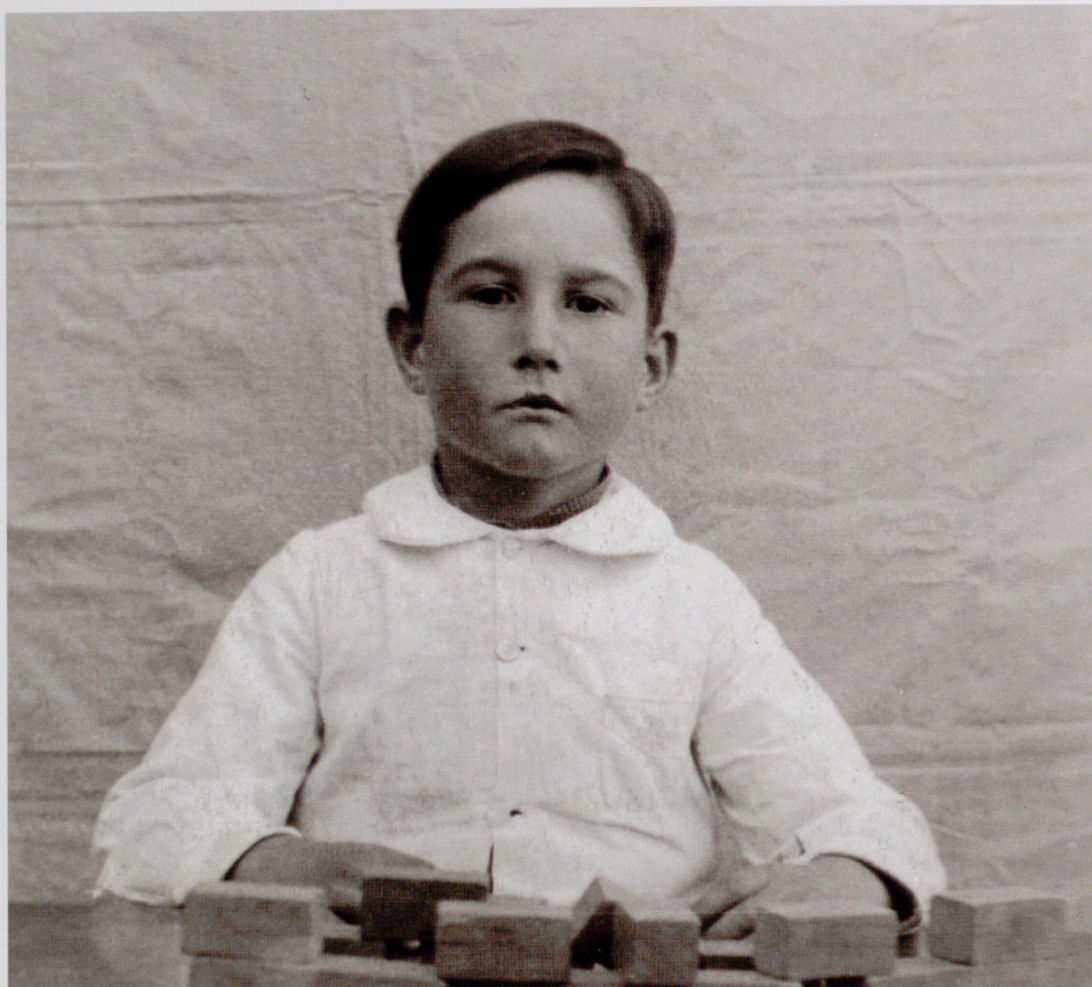

Torres Medalla, Miriam; Juncà Rossell, Imma (2008)
«Medalles de la ciutat 2008: Pere Canal i Baliu, Miquel Montané i Molina, Margarita Tintó i Sala i Associació Cultural [...]»
Medalles de la Ciutat / Ajuntament de Granollers / Arxiu Municipal de Granollers

Miquel Montané i Molina

25

En Miquel va repartir els seus anys d'estudiant entre el Col·legi Pereanton i el Pi i Margall, on conviuen actualment les monges religioses Filles de Sant Josep.

Medalla de la Ciutat al senyor **Miquel Montané i Molina**
Granollers, 1928

En reconeixement a la seva tasca durant més de 30 anys com a president de l'Associació de Veïns de Sota el Camí Ral, la qual continua liderant des de la seva constitució amb tarannà dialogant i conciliador.

En Miquel ha estat l'impulsor, entre d'altres projectes, de la millora de les condicions dels habitatges de protecció oficial del Grup Primer Maig, dels quals s'han beneficiat els veïns i el conjunt de la ciutat. Va lluitar per la consecució de serveis bàsics com l'arribada de l'aigua corrent, o la reparació i el manteniment dels edificis i del seu entorn, sent un interlocutor afable i alhora tenaç en les diferents reivindicacions davant de les administracions.

Se li reconeix aquesta dedicació constant i altruista que s'ha traduït en una associació de veïns plena de dinamisme i una major qualitat de vida dels habitants del barri gràcies a les actuacions públiques aconseguides.

El servei militar, que va complir entre Ribes de Freser i Bellver de Cerdanya, va ser una experiència prou positiva per a en Miquel.

La biografia de Miquel Montané està molt arrelada a Granollers, més concretament al barri de Sota el Camí Ral i, sobretot, al Grup Primer de Maig on hi viu des de fa 46 anys.

En Miquel va néixer a Granollers, a l'antiga desviació de la carretera de Ribes, actual carrer de Joanot Martorell, a casa, el 12 d'octubre de 1928, únic fill del matrimoni format per Jacint Montané i Casas i Maria Molina Pertagàs, tots dos granollerins.

En Jacint era músic i tocava el violí, el flabiol i el tamborí a la Unió Artística de Granollers, feina poc remunerada que compaginava amb la de sabater, ofici al qual també es dedicava la seva dona Maria, primer a la sabateria de Can Maranges, al carrer de Sant Roc, i després despatxant a can Riera, a la carretera.

Mentre els pares treballaven, l'àvia paterna, Rosa Casas, tenia cura del petit Miquel, un nen mogut, que feia algunes rebequeries i era dels que "apuntava amb la banya", segons recorda el mateix Miquel. En Miquel no va conèixer cap més avi ni àvia que la iaia Rosa. Tanmateix amb ella va tenir una llarga relació que es va perllongar durant anys fins que va morir mentre en Miquel complia el servei militar.

El col·legi Genís Pereanton i l'edifici on actualment conviuen les monges religioses Filles de Sant Josep són els dos centres educatius on el Miquel va estudiar fins als 14 anys. La casa convent de les monges va ser adequada per l'Ajuntament de Granollers en temps de guerra, amb el nom de Col·legi Pi i Margall, per donar cabuda a l'alumnat que no tenia prou espai a l'escola Pereanton. D'aquesta època, en Miquel recorda especialment un mestre del Pereanton que pegava molt i les classes d'un jove mestre granollerí, Donat Puig, que posteriorment fundaria l'Escola Educator.

En Miquel Montané i la seva dona, Rosa Rovira, amb el que serà el seu únic fill, en Francesc Xavier.

El bombardeig de Granollers també forma part dels seus records d'infantesa. Quan es va produir en Miquel era a l'escola. Els seus companys i ell van fugir corrents. A casa, es va retrobar feliçment amb la seva família. L'atzar va fer que la mare d'en Miquel se salvés d'una mort pràcticament segura. La Maria treballava a la sabateria de can Riera, al carrer d'Anselm Clavé, una de les artèries més castigades per les bombes de l'aviació italiana, però el dimarts, dia en què es va produir el bombardeig, era el seu dia de festa.

La família Montané-Molina va anar trampejant els temps de guerra en part gràcies als dos paquets de menjar que arribaven mensualment procedents de França on vivia l'oncle d'en Miquel, Santiago Molina.

Un dels episodis de la guerra que conserva més viu en Miquel és el de la mort del general Joaquín Gay Borrás que vivia a les Franqueses del Vallès i va ser afusellat a l'estació del Nord. En Miquel recorda que va veure passar els milicians armats, sentir els trets i després veure el seu cadàver.

Quan va acabar l'escola, en Miquel es va estrenar en el món laboral treballant fugaçment a Can Camp, però va plegar al cap de poc perquè no li agradava la feina, ja que en aquella època aquesta empresa granollerina no fabricava sabó sinó lleixiu i en Miquel s'ocupava de carregar-ne les caixes.

La postguerra va ser, en paraules del Miquel, "pitjor que la guerra mateixa. Un temps de fam, molt tènica en tots els sentits, no només per la falta de menjar sinó també per l'ambient que es vivia i la repressió". Una coerció que va viure en carn pròpia quan assistia com a espectador a un partit de futbol entre l'Espanyol i l'Oviedo, i va gosar parlar en català amb l'amic amb què anava. Un policia de paísà li va etzibar una cleca a l'hora que li deia *"aquí se habla el idioma del imperio"*.

En Miquel, aficionat al futbol i confés culé, lliurant un trofeu en el marc d'un torneig dins de la festa major del barri.

Encara en plena postguerra, el 1950, en Miquel se'n va a fer el servei militar que va complir durant un any i mig entre Ribes de Freser i Bellver de Cerdanya. Malgrat els temps que corrien en Miquel qualifica l'experiència com a bona, per l'amabilitat de la gent de Ribes: "jo no entenia que tinguessin aquella amistat amb els soldats, els estimaven molt, no només als catalans, a tots".

En Miquel, ara vidu des de fa sis anys, va conèixer la seva dona, Rosa Rovira i Boter, treballant a Roca Umbert. El festeig, que va durar quatre anys, es va iniciar aprofitant l'hora de plegar de la fàbrica i es va anar consolidant al ritme del ball que els diumenges a la tarda sonava a locals com el de la Unió Liberal, conegut popularment com *cal apretapanxes*, on actualment hi ha el Museu de Granollers; o Ca la Sila, al carrer de Sans. La parella es va casar el 9 de setembre de 1958 a la parròquia de Sant Fèlix de Canovelles quan en Miquel tenia 30 anys i la Rosa, 24.

Com molts acabats de casar de l'època, el matrimoni no significava, ni de bon tros, estrenar casa pròpia. La parella va anar a viure primer durant tres anys a casa dels pares d'en Miquel i després, a Belulla, a casa de Concepció Boter, la seva sogra. Trencant tots els tòpics, en Miquel diu que amb ella s'hi va entendre molt bé i que "m'estimava més a mi que a la seva filla".

Van passar uns cinc anys fins que la parella va poder gaudir d'intimitat en el nou pis de l'anomenat *Grupo Victoria*, a tocar del carrer de Roger de Flor, quan ja tenien en Francesc Xavier, de 2 anys, que serà fill únic.

Era un moment en què Granollers guanyava nous habitants procedents de la immigració que venia d'Andalusia i Extremadura i hi havia un fort desequilibri entre l'oferta i la demanda d'habitatges. Per aquest motiu, el 1955, sent l'alcalde de Granollers Carlos Font Llopart, l'Ajuntament va comprar els terrenys on havien d'emplaçar-se les noves cases sindicals o barates, formades pels 200 habitatges del *Grupo Liberación* i els 350 del *Grupo Victoria*.

Escortat per l'alcalde Josep Pujadas i el regidor d'Urbanisme Josep Mayoral en una visita a les obres del camp de futbol de Primer de Maig.

Aquestes cases van ser finançades per l'Ajuntament de Granollers, amb la col·laboració d'indústries com Roca Umbert, Isidre Comas, Indústries Murtra... A canvi, l'Ajuntament cedia un petit nombre d'habitatges a l'empresa col·laboradora, que atorgava pisos als treballadors que ho demanaven. És així com en Miquel i la Rosa van poder accedir al nou habitatge gràcies al fet de ser treballadors de Roca Umbert, ell fent de manyà, ella de teixidora. L'encarregat de dur a terme les edificacions va ser l'*Obra Sindical del Hogar* (OSH), organisme de l'Estat franquista adscrit a la *Delegación Nacional de Sindicatos*.

Els habitatges es van construir a preu fet, formant petits grups de pisos de planta baixa més quatre o cinc pisos, separats entre si per espais interiors. Quan es van construir no es van preveure els serveis que podrien necessitar tots els qui hi anaven a viure. A més, en el moment d'edificar les cases, el riu Congost no estava canalitzat, els carrers no estaven asfaltats, a excepció de l'avinguda *Victoria*, ara carrer de Prat de la Riba, i, quan plovia, s'omplien de fang. La deixadesa de l'entorn es va fer extensiva als habitatges que al poc temps van mostrar les deficiències pròpies de construir ràpidament i amb materials de poca qualitat.

Aquesta falta de manteniment va ser el detonant perquè en Miquel s'impliqués en el moviment veïnal: "vaig veure que amb el temps el Grup Primer de Maig s'anava transformant en una mena de gueto", recorda. El camí cap a la constitució de l'Associació de Veïns de Sota el Camí Ral, que esdevindria la força que transformaria el barri, va ser llarg i no exempt d'entrebancs. Un cop desapareguda l'Associació de Veïns *San José Obrero*, que operava en el barri des de mitjan dels anys 60 seguint els preceptes ideològics franquistes, es va formar una junta gestora que va elaborar els estatuts de la nova associació. El Govern Civil els va rebutjar fins a tres vegades, "ja que volien que l'associació tingués el nom d'un sant", recorda en Miquel, cosa que la junta gestora no volia de cap manera. Al final, el Govern Civil va acceptar el nom de Sota el Camí Ral.

Carnaval, la Festa Major del barri, la castanyada i la passejada de tardor són algunes de les festes que cada any celebra l'Associació de Veïns de Sota el Camí Ral.

Una de les primeres decisions de la nova associació de veïns, i a proposta del nou president, Miquel Montané, va ser la d'eliminar els emblemes del "*yugo y las flechas*" que identificaven els grups *Liberación* i *Victoria* i que es veien des de molt lluny i donaven "un mal aire a la ciutat".

Una altra de les primeres accions va ser manifestar-se perquè milloressin les condicions de l'escola del barri, el *Colegio Nacional Victoria*, avui CEIP Ferrer i Guàrdia. També en matèria d'educació, l'associació de veïns va donar suport a les reivindicacions del Patronat de l'Escola Bressol Cangur per tal que els nens i les nenes es trasl·ladessin a la planta baixa de l'edifici i evitar així que pugessin escales per anar a classe. També van protagonitzar una altra acció reivindicativa ocupant el solar de l'escola bressol, per demanar que aquest fos un espai verd per als infants del barri i de la guarderia mateixa. Aquesta acció va comportar una querella criminal, que no va tenir conseqüències posteriors, contra més de 150 veïns de part de la família Roca Umbert, propietària del solar.

Ja el 1979, a proposta del tinent d'alcalde i veí del barri de Sota el Camí Ral Antoni Cornellas el Ple de l'Ajuntament va aprovar el canvi dels noms de *Grupo Liberación* i *Grupo Victoria*, pel de Grup Primer de Maig, en honor de tota la gent treballadora del barri. El 1981 el veïnat celebra la primera festa major coincidint amb el Primer de Maig.

Als anys 80, el Grup Primer de Maig encara no tenia ben resolts alguns serveis bàsics. El veïnat no disposava sempre d'aigua corrent. Les canonades del blocs eren un desastre i l'aigua no arribava amb suficient pressió especialment durant els mesos d'estiu. "Això implicava que els veïns s'havien de llevar a les 5 del matí o anar-se'n a dormir a les 2 de la matinada, per fer cua a les fonts, omplir els cubells i portar-los a casa", recorda en Miquel. Aquesta situació es podia perllongar durant tot l'estiu. De nou l'associació de veïns, amb en Miquel al capdavant, van posar fil a l'agulla per renovar tota la xarxa d'abastament i les escomeses de les cases i fer que, d'aquesta manera, arribés l'aigua del Ter a totes les cases. Dins de les nombroses incidències

En Miquel en l'acte de signatura del conveni que ha permès la instal·lació d'ascensors i la supressió de barreres arquitectòniques en alguns dels edificis de Primer de Maig. Foto: Ramon Ferrandis/El 9 Nou.

que en Miquel ha hagut d'atendre com a president de l'associació de veïns, aquesta de portar l'aigua a les aixetes del Primer de Maig és de la que se sent més orgullós.

No va ser fins al 1983 que es van fer les primeres reparacions de magnitud en els blocs del Primer de Maig. L'arranjament de façanes, la renovació del clavegueram i una nova capa de pintura van ser algunes d'aquestes actuacions, a les quals van seguir més tard reparacions com l'aïllament de les façanes o l'eliminació d'humitats. En aquestes i altres intervencions posteriors hi va tenir molt a veure en Miquel a qui primer li va tocar negociar amb l'*Administración Institucional de Servicios Socioprofesionales (AISS)*, que substituïa la desapareguda *Organización Sindical*, i, posteriorment, a partir de 1985, amb Adigsa.

Un dels darrers canvis que es poden apreciar al barri és la col·locació d'ascensors exteriors en algunes escales, gràcies a la col·laboració entre Adigsa, l'Ajuntament de Granollers i l'Associació de Veïns de Sota el Camí Ral. Un tema del qual en Miquel no vol parlar gaire potser perquè no s'hi han acollit gaires comunitats de veïns.

En definitiva, durant més de 30 anys, el Miquel ha estat l'interlocutor del barri amb les administracions, inclòs l'Ajuntament de Granollers, amb qui ha fet el seguiment de molts temes entre els quals les diverses fases de construcció del Parc del Congost. Assegura amb contundència que ha volgut plegar de ser president en moltes ocasions, però que "sempre surt algun altre detall per arreglar". A més, quan es convocava l'assemblea anual de l'associació de veïns i es plantejava el canvi de president, ningú es presentava per substituir-lo.

Així és com en Miquel, sense plantejar-s'ho de bon principi, s'ha convertit en un president vitalici del qual tothom alaba la seva capacitat de diàleg i de conciliació, qualitats que li han servit per aconseguir unes millores per al veïnat de Sota el Camí Ral que no haguessin estat possibles sense la seva tenacitat.